

Spørsmål og svar om gruvedrift i Engebøfjellet

Nyhet | Dato: 27.04.2015 | Klima og Miljødepartementet

Dette er en sak der ulike hensyn må balanseres mot hverandre. Regjeringen ønsker en mineralnæring i Norge, men det skal stilles strenge miljøkrav. Konsekvensene for naturen er grundig utredet. I dette tilfellet er miljøkonsekvensene begrenset og miljøkravene så strenge at gruvevirksomhet kan tillates. Miljødirektoratet har anbefalt å gi utslippstillatelse. Her er svar på de mest sentrale spørsmålene:

Er vedtaket i strid med vannforskriften som gjennomfører EU's vanddirektiv?

Svar: Nei. Forholdet til [vannforskriften](#) er grundig vurdert. Klima- og miljødepartementet mener vedtaket ikke er i strid med vannforskriften og viser til pkt 4.6.7 i vedtaket.

Er vedtaket i strid med naturmangfoldloven § 5?

Svar: Forholdet til [naturmangfoldloven](#) § 5 er grundig vurdert. Departementet mener det er liten sannsynlighet for at deponeringen vil føre til at forvaltningsmålet i naturmangfoldloven ikke nås for artene blålange, pigghå, ål og kysttorsk, jf. pkt 7 i vedtaket.

Vil gruvevirksomheten bruke miljøgifter som slippes ut i fjorden?

Svar: Nei. Det er ikke gitt tillatelse til å bruke miljøgifter, jf. pkt 4.6.4 i vedtaket.

Vil giftige partikler spre seg i fjorden?

Det er lav risiko for at partiklene sprer seg utenfor deponiområdet. Partiklene inneholder heller ikke miljøgifter, jf. pkt 4.6.1 i vedtaket.

Vil fjorden bli fylt av tungmetaller?

Svar: Utlekking av tungmetaller i restmassene vil være ubetydelige siden konsentrasjonen av tungmetaller i massene er lav. Konsentrasjonen av tungmetaller i restmassene vil være omtrent de samme som i de naturlige sedimentene i Førdefjorden.

Vil alt livet på fjordbunnen dø?

Svar: Det meste av bunnlivet i Førdefjorden kommer ikke til å påvirkes av gruvevirksomheten. Det er det som lever på bunnen i selve deponiområdet (ca. 3 km²) som

vil gå tapt i de årene deponering pågår. Når deponeringen er over vil det dannes nytt liv på bunnen i deponiområdet innen 10 år.

Har kravene i utslippstillatelsen ikke noe å si? Dersom selskapet bryter kravene, kan de bare fortsette som før?

Svar: Selskapet er forpliktet til å følge de strenge kravene. Dersom selskapet bryter kravene i utslippstillatelsen, vil bestemmelsene i [forurensningsloven](#) om reaksjoner og sanksjoner komme til anvendelse. Det vil eksempelvis kunne bety at de må stanse virksomheten til de har brakt den i tråd med vilkårene i tillatelsen.

Er landdeponi bedre enn sjødeponi?

Svar: Det er ikke mulig å si noe generelt om dette. Både deponi i sjø og på land har miljøkonsekvenser. Dette må vurderes konkret i den enkelte sak. I Engebøfjellet er det vurdert flere alternativer til sjødeponi, men ingen av alternativene på land vurderes å være miljømessig bedre enn sjødeponi.

Er det uvanlig å bruke sjødeponi?

Svar: I dag er det sjødeponi ved syv bergverk/gruver i Norge. Disse er underlagt miljøkrav, men kravene til gruvevirksomheten i Engebøfjellet er de strengeste som er gitt. Det er få land som har deponi til havs og i fjorder, men det er også få land som har den samme topografien som i Norge.

Ble Miljødirektoratet overkjørt i denne saken?

Svar: [Miljødirektoratet](#) har anbefalt Klima- og miljødepartementet å gi utslippstillatelse til Nordic Mining ASA. Departementet har lagt direktoratets faglige vurderinger til grunn i vår [utslippstillatelse](#).

Ble Miljødirektoratet presset til å ta en ny vurdering av saken, der de også tok hensyn til arbeidsplassene?

Svar: Miljødirektoratet ble i brev av 15. oktober 2014 bedt om å gi en anbefaling til departementet om og på hvilke vilkår en eventuell utslippstillatelse etter forurensningsloven burde gis. I tråd med forurensningsloven har direktoratet i sin anbefaling foretatt en avveining av miljøulempene sett i forhold til samfunnsmessige fordeler av tiltaket og anbefalt at departementet gir tillatelse til virksomheten.

Miljødirektoratet tar ikke hensyn til miljøet. Ser de bort i fra rollen sin?

Svar: Miljødirektoratets rolle som forurensningsmyndighet har helt siden forurensningsloven kom i 1981 vært å gjøre en helhetlig vurdering av fordeler og ulemper ved søknader om utslippstillatelser etter forurensningsloven. I denne saken er miljøkonsekvensene vurdert å være begrenset og det stilles strenge vilkår.

Blir fiskearter som blålange og pigghå utryddet?

Svar: Det er først og fremst overfiske som gjør at disse fiskeartene er truet, og det viktigste tiltaket for artene er fiskeribegrensninger som er innført av Fiskeridirektoratet. Blålange og pigghå finnes langs kysten og har utbredelse over hele Nordøst-Atlanteren og det er liten sannsynlighet for at deponeringen får negative effekter for overlevelsen av disse artene.

Hvorfor har denne saken vært hemmelholdt?

Svar: Fire dokumenter knyttet til behandlingen av reguleringsplan og utslippstillatelsen ble unntatt offentlighet (offentleglova § 15 første ledd) i en slutfase av behandlingen, for å sikre en forsvarlig avgjørelsesprosess. Disse dokumentene er nå offentlige og finnes her:

- [Miljødirektoratets anbefaling til Klima- og miljødepartementet om søknaden fra Nordic Mining \(13.02.15\)](#)
- [Brev fra Klima- og miljødepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet: Reguleringsplan for Engebøfjellet \(pdf\) \(05.02.2015\) \(pdf\)](#)
- [Brev fra Nærings- og fiskeridepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet: Reguleringsplan for Engebøfjellet \(06.03.2015\) \(pdf\)](#)
- [Brevev fra Nærings- og fiskeridepartementet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet og Klima- og miljødepartementet: Reguleringsplan for Engebøfjellet \(30.01.2015\) \(pdf\)](#)